EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Opinió | 25 | Actualitzat el 17/03/2015 a les 11:10

Cabré i la creació

Jaume Cabré deu ser, ara mateix, l'escriptor català viu més reconegut tant a casa com a fora. Des que *Senyoria* (1991) es va començar a traduir a diverses llengües; o des que amb *Les veus del Pamano* (2004) va demostrar que una història situada a la vall d'Àssua podia interessar lectors d'arreu del món; però, sobretot, des que *Jo confesso* (2011) s'ha consolidat com una de les novel·les europees més importants de les darreres dècades, el prestigi de Cabré no ha deixat de créixer. I això l'ha convertit en una autoritat dins del món literari català, una d'aquelles veus acreditades i solvents que fan emmudir auditoris que li professen merescuda devoció. És cert que no li ha faltat algun detractor (més a casa que a fora), però en general la seva obra desperta consens entre la crítica i el públic.

Paral·lelament a la tasca creativa, des de fa una colla d'anys Jaume Cabré ha sentit la necessitat de compartir les seves reflexions sobre el fet d'escriure *(El sentit de la ficció*, 1999), llegir (*La matèria de l'esperit*, 2005) i enguany mateix, amb *Les incerteses*, d'una manera més global però també més madura, sobre la vivència literària i la creació artística. Qui conegui Cabré, o bé qui, simplement, l'hagi sentit parlar sobre la seva experiència com a creador de novel·les (és a dir, de personatges i de móns), ja sap que no és l'escriptor sorrut i esquerp que de vegades aparenta, i que, en canvi, és un comunicador entusiasta i absorbent, que des de la primera frase es posa a la butxaca qui l'escolta. I a *Les incertese*s aprofita de nou aquesta habilitat comunicativa per, amb un estil planer i didàctic (que fins i tot inclou un relat de ficció que va traient el cap, aquí i allà), transmetre les seves reflexions i esperonar el lector a generar-ne de pròpies.

Del gavadal d'anècdotes i reflexions (sobre d'on surt l'embrió, la primera idea, del que acabarà sent una novel·la; sobre la seva manera de treballar; sobre la importància de la llengua, de l'estil i del to; sobre el silenci, la soledat, la dificultat i la necessitat d'escriure i reescriure; sobre els vincles entre art i religió; sobre els motius incerts pels quals un escriptor fa la seva feina; sobre el misteri de crear personatges; sobre la vida narrativa dels objectes; sobre inventar móns per dir veritats; sobre la fal·làcia de la inspiració; sobre la lectura i, sobretot, la relectura de clàssics; i sobre tantes altres coses...), em quedo ara amb el que li va passar a James Thurber i que exemplifica el silenci que l'escriptor s'ha de saber fabricar mentre escriu, temps en què s'ha de retirar del món sense deixar de ser-hi. Un dia, mentre sopaven, el fill de Thurber se'l va mirar i va dir: "Mare! El pare fa cara de malalt!". I la mare va respondre: "No està malalt, fill meu: està escrivint".